

22. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ SOUTĚŽE

AKADEMICKÝ ROK 2016/2017



INFORMATIVNÍ ZADÁNÍ

V plném rozsahu platí zadání umístěné na webových stránkách vyhlášovatele
www.ytong.cz, www.ytong.sk

YTONG®

MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÁ SOUTĚŽ

PRO AKADEMICKÝ ROK 2016/2017

VEŘEJNÁ SOUTĚŽ PODLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU ČR,
ZÁK. Č. 89/2012 SB. NEBO PODLE ZÁKONA NRSR Č. 263/1999 Z.Z.

TÉMA:

**MORAVSKÁ GALERIE V BRNĚ
– MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC,
NOVÁ BUDOVA PRO SBÍRKY
SOUČASNÉHO UMĚNÍ**

VYNIKAJÍCÍ UMĚLECKÉ DÍLO
VYŽADUJE PREZENTACI
VE VYNIKAJÍCÍM DÍLE
ARCHITEKTONICKÉM

Motto:

**„Trocha odvahy je cennější
než tuna opatrnosti“**

(Theodore Roosevelt,
26. prezident Spojených
států amerických)

Vyhlašovatel soutěže:

Česká republika:

Xella CZ, s.r.o.
se sídlem v Hrušovanech u Brna
Vodní 550
664 62 Hrušovany u Brna

Slovenská republika:

Xella Slovensko, spol. s r.o.
Zápotočná 1004
908 41 Šaštín-Stráže

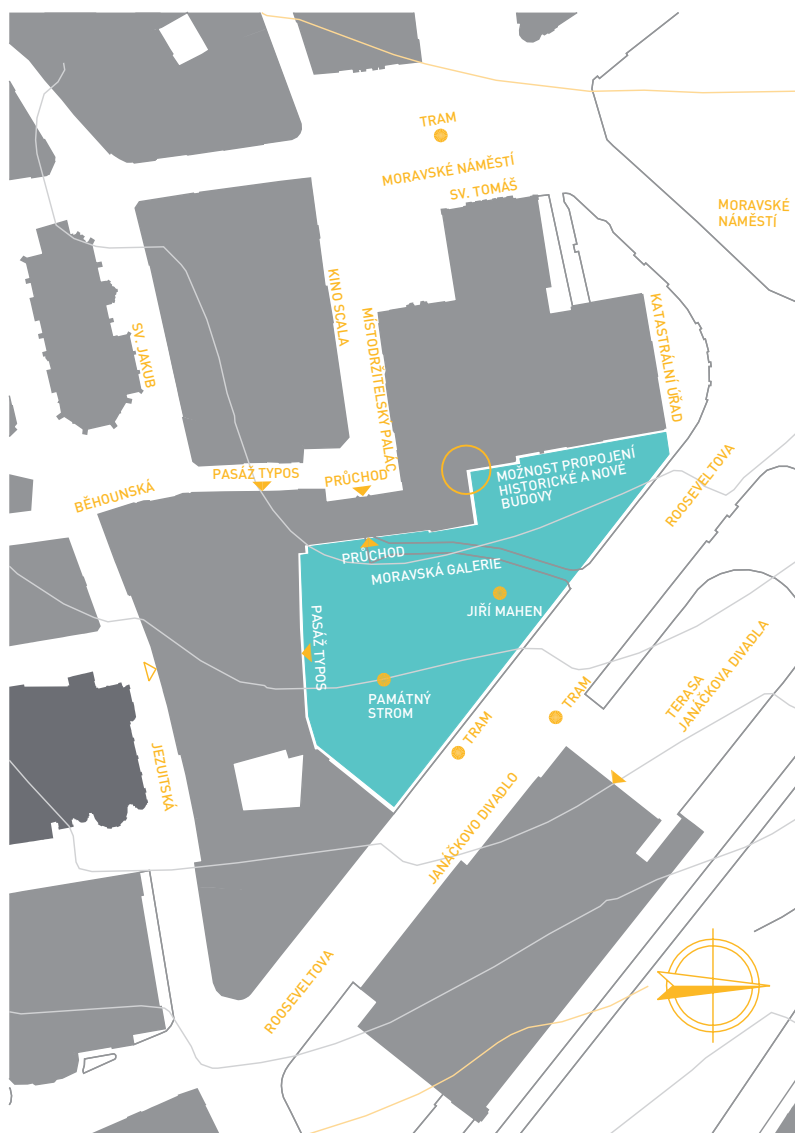
Sekretariát soutěže:

Česká republika:

PaedDr. Hana Šimánová
mobil: +420 602 295 350
e-mail: hanka.simanova@gmail.com

Slovenská republika:

Mgr. Silvia Frimmelová
tel.: +421 2 581 03058
e-mail: silvia.frimmelova@xella.com



Webové stránky soutěže:

www.ytong.cz, www.ytong.sk

Účastníci soutěže:

Studenti/studentky (samostatně nebo v pracovních týmech) oborů „Architektura“ a „Pozemní stavitelství“ na vysokých technických a uměleckých školách a univerzitách, kteří nevlastní diplom z II. stupně vysokoškolského studia v žádném z těchto oborů.

Registrace:

Včasná registrace: první říjnový až první prosincový týden 2016. Pozdní registrace: první lednový týden 2017 až předposlední den před odevzdáním. Poslední datum registrace: předposlední den před odevzdáním.

Ceny a sponzorské dary:

- | | |
|---------|---------|
| 1. cena | 2 000 € |
| 2. cena | 1 000 € |
| 3. cena | 500 € |

Termín pro odevzdání prací:

Práce je nutno odevzdat do 20. 02. 2017 do 16.00 hodin.

V České republice tajemníku soutěže Ing. arch. Aleši Vaňkovi, katedra architektury FSV ČVUT Praha, Thákurova 7, Praha 6, místnost D – 1102 – ateliér D.

Ve Slovenské republice Mgr. Silvii Frimelové, Xella Slovensko spol. s r.o., obchodnoporadenská kancelária, Bajkalská 25, 827 18 Bratislava.

A. ZADÁNÍ SOUTĚŽE ZDŮVODNĚNÍ

Brno je možno zařadit mezi města, kde je patrná silná umělecká tradice. Nejedná se pouze o tradiční umělecké směry, ale také o moderní umění.

V severovýchodní části historického městského centra můžeme objevit ne-
zvyklou koncentraci aktivit téměř všech druhů umění:

- Moravská galerie v Brně –
– výtvarné umění;
- Janáčkovovo divadlo –
– operní a baletní tvorba;
- univerzitní kino Scala –
– filmová umělecká tvorba;
- Divadlo Bolka Polívky –
– experimentální divadelní tvorba;
- Ambrosiana –
– galerie současného umění.

Využití jedné z urbanisticky nejvýznamnějších volných ploch v historickém centru města pro rozšíření uměleckého potenciálu „brněnské umělecké čtvrti“ je určitě velkou výzvou nejen pro studenty, ale i pro profesionální architektu.

ZÁMĚR

Navázání na uměleckou tradici v Brně vytvořením urbanisticky a architektonicky zajímavého centra pro umístění sbírek současného výtvarného umění a pro pořádání výtvarných projektů celoměstského, regionálního i mezinárodního významu.

Důraz by měl být kladen především na citlivé zasazení moderního komplexu do historicky cenného území, návrh důstojného stánku pro umístění sbírek i výstav současného výtvarného umění a vytvoření příjemného městského veřejného prostoru, který by svým prostředím lákal k návštěvě obyvatel i návštěvníků města Brna.

NÁPLŇ

Součástí nového centra pro umístění sbírek a výstavních projektů současného výtvarného umění Moravské galerie v Brně budou odpovídající prostory pro pořádání dlouhodobých i krátkodobých výstavních projektů městského, regionálního i mezinárodního významu, prostory pro doprovodné programy a odpovídající provozní a technické zázemí.

Nový komplex spolu s historickou budovou Národní galerie v Brně by měl přímo navazovat na nově upravený venkovní městský prostor pro obyvatele i návštěvníky města. Zároveň musí dojít k urbanistickému dotvoření celého dotčeného prostoru aniž by byl potlačen význam architektonicky cenných objektů v bezprostředním okolí.

PROSTŘEDKY

Uplatnění moderních architektonických prvků a progresivních systémů v historickém prostředí. Dosažení dynamického výrazu současné zástavby uplatněním neotřelých architektonických nápadů, díky kterým je možno dosáhnout zajímavé symboliky různých architektonických směrů.

CÍL

Vytvoření krásného objektu pro krásné umění a povznesení trochu zapomenutého místa na atraktivní městský prostor, který bude spojit a umocňovat emoce a prožitky z výtvarného umění, architektury a zajímavého městského prostředí „brněnské umělecké čtvrti“.

B. MÍSTO STAVBY

Brno-centrum, Rooseveltova ulice, Moravské náměstí.

Volné plochy v severovýchodní části historického centra, které přímo navazují na jednu z nejvýznamnějších dominant Moravského náměstí, barokní Místodržitelský palác.

Vymezení řešeného území

Území pro umístění záměru zahrnuje tři parcely katastru nemovitostí v katastrálním území „Město Brno“:

- p.p.č. 3, městská zeleň, plocha 2 574 m²;
- p.p.č. 4, komunikace, plocha 343 m²;
- p.p.č. 5, městská zeleň, plocha 6 059 m².

Hranice území pro umístění záměru jsou vymezeny takto:

- na západní straně východní fasádou Místodržitelského paláce;
- na jižní straně zadními trakty domů Rooseveltovy a Jezuitské ulice;
- na severovýchodní straně opěrnou zdíčkou u chodníku podél Rooseveltovy ulice.

Vymezená plocha o velikosti 8 976 m² má charakter nezajímavého městského parku se skupinami převážně listnatých stromů a systémem zpevněných pěších tras. Území je téměř rovinaté, sleduje niveletu Rooseveltovy ulice na severovýchodě a niveletu parteru Místodržitelského paláce na západě. Rozdíl nivelet v jižní části území je cca 4 m.

V jihovýchodní části území je památný strom (jírovec maďal) a ve střední části území stojí socha českého básníka, novináře, dramatika, knihovníka a režiséra Jiřího Mahena.

Obvodové části území, hlavně jižní a severní část (veřejné WC), působí nevábně a celému prostoru dělají ostudu.

Stávající urbanistické a prostorové vazby v řešeném území

V současné době existuje v řešeném území několik stávajících významných a poměrně hojně využívaných pěších tras, které je nutno v návrhu záměru zachovat:

- z Rašínovy ulice (zastávka TRAM) atriem Moravského náměstí do Běhounské ulice a průchodem v budově Moravské galerie přes řešené území do Rooseveltovy ulice (zastávka TRAM), a dále do prostoru komplexu Janáčkového divadla (venkovní terasa, hlavní vstup);
- z Běhounské ulice pasáží Typos na území záměru a dále do jižní části Moravského náměstí.

Charakteristika historického vývoje oblasti

Samo místo, kde je umístěn záměr má pozoruhodnou historii. Na okraji historického jádra Brna vznikla v prostorách staletého hradebního systému rozsáhlá okružní třída. Na ní byla stavěna náměstí, parky s promenádami a budovy se společenským využitím, zejména divadla, kavárny a restaurace.

V bezprostředním okolí řešeného území jsou následující významné městské objekty:

- **Místodržitelský palác** je barokní budova stojící na Moravském náměstí, kterou od roku 1990 spravuje Moravská galerie v Brně. Historie objektu je úzce spjata s kostelem sv. Tomáše a sahá až do poloviny 14. století, kdy byl jako augustiniánský klášter založen v těsné blízkosti již neexistujících hradeb moravským markrabětem Janem Jindřichem. Současnou podobu získal jednak v 60. letech 17. století, a zejména pak za barokní přestavby prováděné od 30. let do roku 1752 pod vedením brněnského stavitele Mořice Grimma. Poté byl klášter povýšen na opatství. V důsledku josefínských reforem byla funkce kláštera zrušena a v objektu byly umístěny státní, zemské a stavovské úřady. Od roku 1955 až do roku 1989 sloužil palác jako Muzeum dělnického hnutí Brněnska. Střední část východního traktu paláce byla poškozena bombardováním za 2. světové války, a poté provizorně a poměrně necitlivě opravena;
- **Janáčkovovo divadlo** bylo vystavěno v letech 1961–1965 a je historií mnohaletého úsilí o zbudování samostatné reprezentativní budovy českého divadla, hledání prostoru, prostředků a architektonického řešení. Monumentální budova nesoucí znaky tradicionalismu byla otevřena 2. října 1965. Na monumentální schodiště ke hlavnímu

vstupu navazuje nově upravená venkovní terasa na střeše podzemních garáží, která uplatňuje znaky moderního ztvárnění městského veřejného prostoru;

- **kino Scala**, původně palác DOPZ (Družstvo obchodních a průmyslových zaměstnanců). Palác byl postaven v letech 1926–1927 jako víceúčelový objekt s rozsáhlými společenskými prostory (velký sál, biograf, kavárna). Stejnomené moderní kino Bio DOPZ představovalo jeden ze zásadních mezníků rozvoje filmové zábavy v Brně. V roce 1948 dostalo kino název „Moskva“, v září 1968 bylo kino opět přejmenováno, byl mu nakrátko vrácen název „Scala“. Nástupem normalizace byl kinu opět vrácen název „Moskva“. V 80. letech se kino řadilo k nejmodernějším v Brně. Provoz ztrátového kina (již „Scala“) obnovila v roce 2013 Masarykova univerzita ve spolupráci se společností Aeropolis, do tvorby programové nabídky kina se aktivně zapojují studenti Masarykovy univerzity v rámci projektu „Studentské kino“;
- „bezejmenný“ **pomník Jiřího Mahena**, socha téměř 5 m vysoká je umístěna na prostorově nelogickém a nevhodném místě v zelené ploše mimo pěší trasy. Již v roce 2009 (článek v Brněnském deníku ze dne 21. 5. 2009) byly snahy o zpochybnění významu a umístění pomníku a bylo navrhováno jeho přemístění do několika jiných lokalit v rámci města Brna;
- **pasáž Typos** je umístěna ve stejnojmenném významném funkcionalistickém objektu z let 1927–1931. Budova včetně pasáže sloužila 60 let Brněnské tiskařské společnosti, od roku 1993 jsou zde byty, kanceláře a obchodní pasáž. Pasáž Typos původně ještě propojovala park na území záměru s Jezuitskou ulicí, ale po vzniku Televizního studia Brno v Jezuitské ulici byla tato část pasáže pro veřejnost uzavřena.

C. REGULAČNÍ PODMÍNKY

Záměr soutěžního zadání je umístěn na území městské památkové rezervace (MPR) Brno. V tomto případě by pro jakýkoliv záměr v tomto území měly platit podmínky dané regulačním plánem MPR Brno. Jelikož se jedná o teoretické zadání studentské soutěže, nebude splnění těchto podmínek vyžadováno.

Umístění záměru na plochu městského parku dojde k redukci zeleně v centru města. Soutěžící by si měli uvědomit, že úbytek zeleně je nutno vynahradit opravdu kvalitní architekturou a novými veřejnými plochami celoměstského významu.

Regulace povinné:

- dodržení maximálních hranic vymezených ploch pro umístění záměru (p.p.č. 3, 4, 5, k.ú. Město Brno). Stavební část záměru v žádném případě nebude umístěna na celou vymezenou plochu ani ji nebude přesahovat. Nezařazené plochy budou pojednány jako plně nebo částečně přístupné městské veřejné prostory;
- citlivé zasazení záměru do kontextu místa;
- zachování stávajících urbanistických a prostorových vazeb a pěších tras v území;
- zachování památného stromu;
- zachování nivelet stávajících obvodových komunikací, průchodů a pasáží;
- stávající umístění sochy Jiřího Mahena nemusí být respektováno;
- **dodržení předepsané náplně zadání, případná „nulová varianta“ nebude porotou hodnocena.**

Aktivita přípustná:

- možnost nevyužití celé vymezené plochy pro umístění stavební části záměru;
- možnost odstranění stávající zeleně v nezbytně nutném rozsahu při zachování památného stromu;
- možnost přemístění sochy Jiřího Mahena i mimo území záměru.

Aktivita žádoucí:

- uplatnění současných architektonických materiálů, prvků, konstrukcí a stavebních systémů v historickém prostředí, a tím dosažení dynamického výrazu nové zástavby v kontrastu s historickými stavbami;
- pohledové potlačení nevzhledných zadních traktů objektů v Jezuitské ulici;
- zachování pohledů na barokní fasády Místodržitelského paláce a funkcionalistického objektu Typos. Možno využít i formu dílčích pohledů na části fasád z případných uzavřených nebo polouzavřených prostor (atria, dvory) nové zástavby;
- zajistit provozní propojení nového záměru s historickou budou Moravské galerie, nejlépe v místech, která byla poničena bombardováním (viz. předchozí články zadání);
- uplatnění městotvorných prvků charakteristických pro historické centrum města – průchod, pasáž, dvůr, nádvoří, atrium a vytvoření komplexu, který oživí původní genius loci této části městského centra;
- umožnění prolínání prostor veřejných, poloveřejných a soukromých.

Aktivita doporučená:

- umístění vjezdu pro lehké nákladní automobily do provozního zázemí objektu (sklady, depozitáře) z Rooseveltovy ulice podél štítů stávajících objektů;
- řešení stavby bez ploch veřejného parkování.

D. STAVEBNÍ PROGRAM

VÝSTAVNÍ PROSTORY:

- jeden velký výstavní prostor pro pořádání významných výstavních projektů, plocha cca 1 200 m², výška 5–6 m;
 - dva střední výstavní prostory pro pořádání střednědobých výstavních projektů, plocha 2× cca 500 m², výška 4–5 m;
 - dva malé výstavní prostory pro pořádání krátkodobých výstavních projektů, plocha 2× cca 200 m², výška 3–4 m.
- Všechny výstavní prostory jsou osvětleny nepřímým osvětlením a plně klimatizované.

REPREZENTAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ PROSTORY:

- přednášková místnost / hudební sál pro cca 150 osob;
- kavárna/občerstvení – vnitřní a venkovní prostor;
- rautová místnost pro VIP hosty a donátory;
- vstupní a komunikační prostory;
- hygienická zázemí pro návštěvníky, včetně zařízení pro zdravotně a tělesně postižené.

ADMINISTRATIVNÍ A PROVOZNÍ PROSTORY:

- depozitář stálý, plocha cca 1 000 m²;
 - depozitář tranzitní, plocha cca 400 m²;
 - administrativní prostory vedení galerie.
- Prostory depozitářů jsou klimatizované a musí být do nich umožněn vjezd lehkých nákladních automobilů.

TECHNICKÉ ZÁZEMÍ:

- strojovna klimatizace a vytápění;
- rozvodna elektrické energie včetně náhradního zdroje;
- osobní výtah pro návštěvníky, pokud bude objekt vícepodlažní;
- nákladní výtah/výťahy z depozitářů do výstavních prostor.

Upřesnění:

- všechny veřejně přístupné prostory objektu musí být navrhovány jako bezbariérové;
- před zpracování záměru doporučuji prostudovat provozní a dispoziční schémata významných historických i moderních výstavních domů v Evropě i ve světě a některé poznatky uplatnit i při návrhu stavby.